

*Miejskie Przedszkole Nr2 „Fantazja”
w Szczytnie*

**PROGRAM ADAPTACJI DO PRZEDSZKOŁA
„BĘDĘ PRZEDSZKOLAKIEM”**

*Odrobiną sukcesu, zachęty i zaufania,
środowisku sprzyjającym pracy,
dziecko może dotrzeć do krańców świata.*

Celestyn Frinet

Opracowała:
mgr Agnieszka Argalska
Współpraca:
mgr Magdalena Surawska

Szczytno 2017

I. WSTĘP

Adaptacja jest to proces przystosowania się do nowego środowiska społecznego, sytuacji, warunków. Dla małego dziecka takim nowym środowiskiem jest przedszkole, które staje się pierwszym ważnym ogniwem w procesie edukacji.

Dziecko przekraczające po raz pierwszy próg placówki przedszkolnej rozpoczyna nowy etap w swoim rozwoju. Moment ten należy do najbardziej trudnych i znaczących w jego życiu. Dla wielu dzieci oznacza on pierwsze kontakty z dużą grupą rówieśników, rozstanie z najbliższymi osobami, zaistnienie i funkcjonowanie w nowym środowisku.

Nowe środowisko przysparza wiele trosk i trudności. Może powodować poczucie zagubienia, wywołać negatywne emocje. Dlatego ważne jest, by dziecko poznawało nowe otoczenie w poczuciu bezpieczeństwa.

Program adaptacji do przedszkola to działania pedagogiczne, które sprzyjają rozładowaniu negatywnych doznań dziecka, zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój we wszystkich sferach.

Przedszkole nie zastąpi rodziców, nie zdejmie z nich odpowiedzialności za rozwój i wychowanie, ale może i powinno ich wspomagać w razie potrzeby, doradzać, kompensować braki. Wynika stąd konieczność uzgodnienia celów, zasad postępowania, określania wspólnych oddziaływań. Wzbudzenia w rodzicach poczucia przynależności do wspólnoty przedszkolnej. Czynne włączenie się w ten proces najbliższych tj. rodziców, opiekunów dziecka w znacznym stopniu ułatwi dzieciom nawiązanie kontaktu z nauczycielem, rówieśnikami, personelem przedszkola w warunkach komfortu psychicznego.

Program adaptacji nie gwarantuje dobrej adaptacji dziecka do przedszkola, ale znacznie ją przyspiesza i ułatwia, nie wszystko już jest nieznane, nowe, nie wszystko budzi niepokój.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

Założeniem programu jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi. Program adaptacyjny oparty na wiedzy o rozwoju dziecka, określa system wzajemnych oddziaływań pedagogicznych oraz organizacyjnych przedszkola, rodziny w celu stworzenia dzieciom lepszego startu przedszkolnego.

Programem objęte są wszystkie dzieci, które po raz pierwszy idą do przedszkola, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci 3-letnich.

Program adaptacyjny „Będę przedszkolakiem” funkcjonuje w naszej placówce od 2012r.

W związku nowa podstawą programową został zmodyfikowany i dostosowany do obowiązującej od 1 września 2017r. nowej podstawy wychowania przedszkolnego z dnia 24 lutego 2017r.

III. CELE PROGRAMU:

CEL GŁÓWNY:

*tworzenie dzieciom warunków do łatwej adaptacji w przedszkolu.

CELE OGÓLNE:

*zaspokojenie poczucia bezpieczeństwa dzieci podczas adaptacji do przedszkola

*eliminowanie stresu adaptacyjnego

*nawiązanie współpracy z domem rodzinnym przedszkolaków w celu określenia wspólnych działań odnośnie adaptacji i stworzenia atmosfery wzajemnego zaufania i akceptacji.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

*zmniejszenie u dzieci trudnych napięć emocjonalnych w pierwszych kontaktach z przedszkolem

*motywowanie dzieci do podejmowania działań i zachowań sprzyjających integrowaniu się z przedszkolem

*nawiązanie bliskiego, serdecznego kontaktu w relacjach: nauczyciel – dziecko, nauczyciel – rodzic

*motywowanie rodziców oraz pracowników przedszkola do zapewnienia optymalnych warunków do adaptacji dzieci

*integracja rodziców z przedszkolem w celu ułatwienia lepszej współpracy

*pedagogizacja rodziców w zakresie zaspokajania potrzeb dziecka jako warunku prawidłowego rozwoju

*poznanie oczekiwań rodziców wobec przedszkola

*zapoznanie rodziców z bazą i z pracownikami przedszkola, jego organizacją pracy.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU ADAPTACYJNEGO:

*dyrektor przedszkola;

*nauczyciele ze wszystkich grup, w których są dzieci po raz pierwszy uczęszczające do przedszkola.

V. OCZEKIWANE EFEKTY WDRAŻANIA PROGRAMU ADAPTACYJNEGO:

Dziecko potrafi:

*spokojnie rozstać się z rodzicem/opiekunem;

*przezwyciężyć lęk i obawy przed zmianą środowiska;

*uczestniczyć w życiu grupy;

*wesoło bawić się z koleżankami i kolegami;

*kojarzyć pobyt w przedszkolu z radosnym i ciekawym działaniem;

*z zaufaniem zwracać się o pomoc do nauczycieli i pracowników przedszkola;

*przestrzegać podstawowych reguł współżycia w grupie;

*zrozumieć, że pobyt w przedszkolu jest czasowy i zawsze kończy się powrotem do domu z rodzicami/opiekunami;

*zapoznać się z pomieszczeniami, w których będzie przebywać w przedszkolu;

*przestrzegać zasadę zakazu samodzielnego oddalania się od grupy.

Rodzic:

- *ma poczucie bezpieczeństwa o swoje dziecko;
- *zna nauczycielki oraz personel przedszkola;
- *zna pomieszczenia, w których będzie przebywać dziecko;
- *współpracuje z przedszkolem- zna cele i zadania;
- *wie, w co wyposażyć dziecko do przedszkola;
- *rozumie znaczenie samoobsługi i samodzielności dziecka jako warunków lepszej adaptacji w środowisku przedszkolnym;
- *obserwuje swoje dziecko na tle rówieśników;
- *wie, w jaki sposób pomóc pokonać „próg przedszkola”;
- *nawiązuje aktywną współpracę z przedszkolem.

Nauczyciel:

- *nawiązuje bliski kontakt z dziećmi i rodzicami;
- *poznaje relacje rodziców dotyczące sposobu zachowania dziecka w domu, nawyków żywieniowych, upodobań;
- *planuje pracę w oparciu o wyniki obserwacji zachowań dzieci;
- *zna oczekiwania rodziców wobec przedszkola.

**VI. METODY PRACY WYKORZYSTYWANE
PODCZAS REALIZACJI PROGRAMU:**

Dla osiągnięcia realizacji założonych celów programu wskazane jest stosowanie kilku proponowanych metod:

- *elementy metody Pedagogiki Zabawy, ułatwiające integrację w grupie
- *elementy metody Ruchu Rozwijającego W. Scherborne

*zabawy i ćwiczenia ruchowe

*opowieści ruchowe

*wybrane metody aktywne: zabawy w kręgu, drama, improwizacja, burza mózgów

*zabawy naśladowcze

*tańce i zabawy integracyjne

*opowiadania, bajki, inscenizacje

*techniki relaksacyjne.

Dziecko za pomocą tych metod, poprzez podstawową formę aktywności jaką jest zabawa, zdobywa nowe umiejętności, uczy się współżycia w grupie rówieśników i współdziałania z nimi, mając jednocześnie zapewnione poczucie bezpieczeństwa.

Program zapewnia nauczycielom dużą swobodę działania i nie ogranicza ich inwencji.

VII. FORMY REALIZACJI PROGRAMU- HARMONOGRAM DZIAŁAŃ:

1. Zapisy dzieci do przedszkola – zgodnie z regulaminem rekrutacji

- *rozmowy z rodzicami i dziećmi
- * pokazanie sal zabaw i ogrodu przedszkolnego
- * zaznajomienie z ofertą dodatkową przedszkola

2. Zaproszenie rodziców dzieci na Festyn Rodzinny - miesiąc maj

- * aktywny udział w zabawach, kiermaszach i innych atrakcjach związanych z obchodami Dni Rodziny

3. Spotkanie informacyjne z rodzicami dzieci przyjętych do przedszkola - miesiąc czerwiec

- * zaprezentowanie warunków lokalowych, wyposażenia placówki;
- * zapoznanie rodziców ze zwyczajami przedszkolnymi;
- * przedstawienie rodzicom, jakimi umiejętnościami powinien się wykazywać kandydat na przedszkolaka; wręczenie broszury „Pierwsze kroki dziecka 3-letniego w przedszkolu” Adaptacja dziecka - mini poradnik (załącznik nr1).
- * poinformowanie rodziców o wyprawce, jaką należy przygotować dziecku;

- *poinformowanie rodziców o dniach otwartych w przedszkolu;
- * przybliżenia spraw organizacyjnych dla danej grupy oraz ukazania co ułatwia, a co utrudnia adaptację dziecka, jak przygotować dziecko do przedszkola, jak pomóc dziecku w pierwszych dniach pobytu w przedszkolu, zapoznanie z programem adaptacyjnym „Będę przedszkolakiem”.

4. „Dni otwarte” – miesiąc wakacyjny – sierpień

- * prowadzenie zajęć integracyjnych w sali i na podwórku przedszkolnym z dziećmi i rodzicami;
- * informacja na tablicy dla rodziców „Co ułatwia adaptację dziecka do przedszkola”;
- * informacja dla rodziców o wyprawce, jaką należy przygotować dziecku do przedszkola;
- * ankieta dla rodziców dotycząca organizacji i przebiegu dni adaptacyjnych (załącznik nr 2).

5. „Powitanie dzieci – pierwsze dni w przedszkolu” - wrzesień

- * zapoznanie dzieci z rozkładem dnia w przedszkolu;
- * zwiedzanie przedszkola: zapoznanie z rozkładem sali, szatni, łazienki , holu;
- * umożliwienie przynoszenia z domu ulubionych zabawek, książeczek, przytulank;
- * umożliwienie dziecku zasypiania z przytulanką;
- * indywidualne regulowanie czasu pobytu dziecka w przedszkolu: wcześniejsze odbieranie dziecka przez rodzica i stopniowe wydłużanie czasu pobytu dziecka w przedszkolu;
- * oswojenie dzieci z nowym miejscem i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.

6. Zebranie z rodzicami – wrzesień

- * zapoznanie z Podstawą programową wychowanie przedszkolnego i Programem pracy w grupie;
- * poznanie harmonogramu dnia w danej grupie;
- * przypomnienie programu adaptacyjnego „Będę przedszkolakiem”;
- * zapoznanie z Planem współpracy z rodzicami;
- *wybór Rady Oddziałowej Rodziców;
- * uświadomienie rodzicom, że współdziałanie rodziców z nauczycielkami to warunek udanej adaptacji dziecka w przedszkolu;
- * ankieta dla rodziców, która ma pomóc zebrać informacje o dziecku oraz jakie są oczekiwania rodziców w stosunku do przedszkola (załącznik nr 3).

7. Umieszczanie na gazetce dla rodziców artykułów dotyczących dobrej adaptacji dziecka w nowym środowisku (wykorzystanie literatury psychologicznej i pedagogicznej) - **sierpień, wrzesień, październik.**

8. „Pasowanie na przedszkolaka” – **październik**

* zorganizowanie uroczystości z udziałem rodziców.

9. Zajęcie otwarte z udziałem rodziców – **listopad**

* włączenie rodziców w życie przedszkola, zapoznanie z metodami i formami pracy stosowanymi w placówce;

* ankieta do rodziców „Adaptacja dziecka w przedszkolu”, wręczona po zajęciu otwartym (załącznik nr 4).

10. Udostępnienie strony internetowej przedszkola i zachęcenie rodziców do korzystania z niej. Zamieszczanie na stronie internetowej ważnych informacji na temat grupy – **cały rok szkolny.**

VIII. EWALUACJA PROGRAMU:

* ankieta na temat organizacji i przebiegu dni adaptacyjnych

* ankieta informacyjna o dziecku

* ankieta do rodziców na temat adaptacji dziecka

* karty obserwacji dziecka

* rozmowy indywidualne z rodzicami

IX. LITERATURA:

1.Podstawa programowa wychowania przedszkolnego.

2.Cyrulik P., *Pomagamy przekroczyć próg przedszkola*, Wychowanie w przedszkolu 6/2004

3.Bodziach W., *Pierwszy rok w przedszkolu*, Wychowanie w przedszkolu 5/95

4.Praca zbiorowa: Przetacznik-Gierowska M. i Makiello-Jarza G., *Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego*

5.Blek A., *Przedszkole przyjazne dziecku*

6. Bolechowska M., *Adaptacja dzieci do środowiska przedszkola*
7. Barańska E., [2000]: *Przystosowanie psychospołeczne dziecka do przedszkola. Wychowanie w przedszkolu*, 10
8. Hurlock E.B. [1985]: *Rozwój dziecka*. PWN, Warszawa
9. Palacz J. [2009]: „*Katastrofa czy mądry start?*” *Bliżej przedszkola*, 4